

Riina Joutsenvirta

SÄÄSTÄMINEN JA SIJOITTAMINEN HUITTISTEN
SÄÄSTÖPANKISSA

Liiketalouden koulutusohjelma
Taloushallinnon suuntautumisvaihtoehto
2013

SÄÄSTÄMINEN JA SIOITTAMINEN HUITTISTEN SÄÄSTÖPANKISSA

Joutsenvirta, Riina
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Kesäkuu 2013
Ohjaaja: Aalto, Maarit
Sivumäärä: 32
Liitteitä: 5

Asiasanat: Säästäminen, Sijoittaminen, Säästöpankki

Opinnäytetyön lähtökohtana oli tutkia säästämistä ja sijoittamista, sekä säästämättömyyden syitä, eli syitä siihen miksi säästämistä ei ole vielä mahdollisesti aloitettu sekä minkälaista kiinnostusta ihmisillä on säästämistä ja sijoittamista kohtaan. Asiakkailta, jotka eivät vielä olleet aloittaneet säästämään, kyseltiin vaikuttiko siihen esim. raha, kiinnostus vai tietämättömyys erilaisista tuotteista säästämättömyyteen. Säästämään jo aloittaneilta kyseltiin mihin tuotteisiin he säästävät ja mitä tarkoitusta varten.

Teoriaosuudessa käsiteltiin Huittisten säästöpankkia, mitä säästämisen ja sijoittamisen muotoja on olemassa sekä sijoittamiskäyttämistä.

Tutkimusaineisto hankittiin kyselylomakkeella Huittisten säästöpankissa Ulvilan konttorissa. Kyselyyn vastasi 26 Huittisten säästöpankin asiakasta, kaikki saadut vastaukset käsiteltiin nimettöminä.

Opinnäytetyön tuloksena todettiin, että säästämättömyyden syistä yleisin on varojen vähyys ja tietämättömyys säästämisen ja sijoittamisen tuotteista. Kuitenkin 60 % niistä, jotka eivät tällä hetkellä säästä, vastasivat, että heillä olisi kiinnostusta alkaa säästämään.

Tutkimuksessa asiakkaat, jotka olivat jo aloittaneet säästämisen, eniten eli yli puolet vastaajista säästää säästötalletukseen, koska se on turvallisin tili, siihen saa kiinteän koron, eikä nostorajoituksia ole. Tämänhetkinen talouden tilanne voi vaikuttaa tähän, koska korkoprosentit ovat niin alhaisia ja moni ei uskalla ottaa riskisiä sijoituksia. Yleisimmät säästämisen kohteet kyselyssä olivat asuntoa varten tai äkillisiä menoja varten.

SAVING AND INVESTING IN HUITTISTEN SÄÄSTÖPANKKI

Joutsenvirta, Riina
Satakunta University of Applied Sciences
Degree Programme in financial management
Month 2013
Supervisor: Aalto, Maarit
Number of pages: 32
Appendices: 5

Keywords: Saving, investing, Säästöpankki

The purpose of this thesis was to study how peoples save and invest. Also I examine why peoples do not save or invest and reasons for that. Customers who had not yet started to save, for example, were asked about the influence money, interest, or lack of knowledge about different products of saving. They, who already started to save, were asked about what products they save and for what purpose.

The theoretical part was to handle Huittisten Säästöpankki and saving and investment.

The data was acquired in a questionnaire Huittisten Säästöpankki branch Ulvila. Questionnaire was answered by 26 Huittisten Säästöpankki customers, all the replies were anonymous.

Results of this study, it was found that the most common reasons not to save were the lack of resources and lack of knowledge of savings and investment products. However, 60 % of those who currently do not save replied that they would have an interest in starting to save.

The study, customers who had already started saving, more than half of the respondents are saving in a normal saving account, because it is the safest account, it has fixed interest rate and no withdrawal restrictions. The most common reasons to save were the apartment or sudden expenses.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	6
1.1	Tutkimuksen tavoitteet ja viitekehys	6
2	HUITTISTEN SÄÄSTÖPANKKI	7
2.1	Säästöpankkien perustaminen.....	7
2.2	Säästöpankkiryhmä	7
2.3	Huittisten säästöpankin sijoitusneuvonta.....	8
2.4	Toiminta-ajatus ja arvot	8
2.5	Strategia	9
3	SÄÄSTÄMINEN	10
3.1	Talletukset.....	10
3.1.1	Määräaikaistalletus	10
3.1.2	Säästötalletus	11
3.1.3	Sijoitustalletus	11
3.2	Asp-tili	11
3.3	Eläkevakuutus	12
3.4	Säästövakuutus.....	12
4	SIJOITTAMINEN	13
4.1	Osakesijoittaminen.....	13
4.2	Rahastosijoittaminen.....	14
4.2.1	Korkorahastot	14
4.2.2	Osakerahastot	15
4.2.3	Yhdistelmärahastot.....	15
4.2.4	Muita rahastoja	16
4.3	Joukkovelkakirjalainat	16
4.4	Indeksilainat	17
4.5	Muut sijoittamisvaihtoehdot	17
5	SIJOITTAMISKÄYTTÄYTYMINEN	18
5.1	Sijoitustilanne	18
5.2	Riskinsietokyky.....	18
6	TUTKIMUKSEN SUORITTAMINEN	20
6.1	Kysely Huittisten säästöpankin asiakkaille.....	20
6.2	Tutkimusotteen valinta.....	20
6.3	Aineiston keruu ja analysointi	21
6.4	Tutkimuksen luotettavuus ja pätevyys.....	21
7	TUTKIMUSTULOKSET	22

7.1	Tiedot kyselyyn vastanneista	22
7.2	Säästämättömyyden syitä.....	24
7.3	Säästäminen ja sijoittaminen.....	27
7.4	Avoimet kysymykset	29
8	YHTEENVETO	29
	LÄHTEET.....	32
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

1.1 Tutkimuksen tavoitteet ja viitekehys

Opinnäytetyön tavoitteena on tutkia säästämistä ja sijoittamista sekä myös säästämättömyyttä. Opinnäytetyön tavoitteena on selvittää syitä siihen miksi säästämistä ei ole vielä mahdollisesti aloitettu sekä kiinnostusta säästämistä ja sijoittamista kohtaan. Selvitys tehtiin Huittisten Säästöpankin Ulvilan konttorin omien asiakkaiden keskuudessa kyselyn avulla. Opinnäytetyöllä pyritään tällöin selvittämään, millaisia sijoituspalveluja asiakkaat tahtovat omalta pankiltaan. Halusin valita tämän aiheen opinnäytetyökseni, koska aihe on hyvin mielenkiintoinen ja ajankohtainen.

Kysely toteutettiin Huittisten säästöpankin Ulvilan konttorissa, jossa kenellä tahansa pankissa asioivalla oli mahdollisuus täyttää kysely. Tavoitteena oli saada noin 40 kappaletta vastauksia. Vastauksia saatiin 26 kappaletta. Kyselyllä pyrin selvittämään syitä säästämättömyyteen, eli miksi ei ole vielä aloittanut säästämään, onko kyse rahan puutteesta vai tietämättömyydestä. Lisäksi pyrin selvittämään, mihin ne henkilöt, jotka ovat jo aloittaneet säästämään yleensä säästävät ja mitä tarkoitusta varten.

Tutkimusongelma: Säästämättömyys – miksi ihmiset eivät säästä tällä hetkellä ja löytyykö säästämiseen kiinnostusta. Säästäminen – mihin tuotteisiin ihmiset mielellään säästävät ja mitä tarkoitusta varten.

Työn teoria osuudessa tulen ensin käsittelemään Säästöpankkiryhmän ja Huittisten säästöpankin perustamista, toiminta-ajatusta ja arvoja. Käsitelen myös mitä eri vaihtoehtoja säästämiseksi ja sijoittamiseksi löytyy, sekä myös sijoittamiskäyttäytymistä. Tutkimuksen tulokset esitellään työn lopuksi.

2 HUITTISTEN SÄÄSTÖPANKKI

2.1 Säästöpankkien perustaminen

Säästöpankit Suomessa muodostavat vanhimman pankkiryhmän. Säästöpankit ovat perustettu 1820-luvun alussa ja ensimmäinen säästöpankki avattiin Turussa 4. tammiukuuta 1823. Turun konttorin avaamisen jälkeen säästöpankit alkoivat levitä ympäri Suomea. Laajimmillaan säästöpankkeja oli vuonna 1939 jolloin pankkeja oli koko Suomessa 485 kappaletta. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Säästöpankkien perustamisen tarkoitus oli opettaa kansaa säästäväisyyteen ja ne perustettiin alun perin palvelusväkeä ja hieman vähävaraisempia varten. Säästöpankkilaissa on vielä tänäkin päivänä kirjattu säästämisen edistäminen. Säästöpankilla on myös oma museo, joka on perustettu 1972 Hämeenlinnaan. Se on pohjoismaiden vanhin säästöpankkimuseo ja siellä pääsee tutustumaan esimerkiksi säästölippaisiin ja vanhoihin rahoihin. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Huittisten säästöpankki on perustettu 7. huhtikuuta 1877. Huittisten säästöpankki toimii Satakunnassa ja läntisellä Pirkanmaalla ja siellä työskentelee noin 60 henkilöä. Huittisten säästöpankkia pidetään perinteikkäänä, vakavaraisena ja edelleen yli 130 ikävuoden jälkeen hyvin kehittyvänä pankkina. Palveluverkoston laajennuttua nykyisin toimii kahdeksan konttoria. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.) Huittisten säästöpankin Ulvilan konttori avattiin 3.12.2001.

Huittisten säästöpankki on taseeltaan seitsemänneksi suurin Säästöpankki. Kokonaisvarainhankinta vuonna 2011 oli 282 m€ ja kokonaisvarainkäyttö 290 m€. Liikevoitto Huittisten säästöpankilla viime vuonna oli 2,3 m€. Vakavaraisuus noin 24 %.

2.2 Säästöpankkiryhmä

Säästöpankkiryhmä on selitetty seuraavasti: ” Säästöpankit ovat itsenäisiä ja paikallisia pankkeja. Yhdessä säästöpankit muodostavat ryhmän, jossa yhdistyvät paikallisuus ja valtakunnallisuus. Säästöpankkiryhmään kuuluu: 33 säästöpankkia, keskus-

järjestö säästöpankkiliitto, SP-rahastoyhtiö Oy, säästöpankkien vakuusrahasto ja säästöpankkien tutkimussäätiö.” (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Koska säästöpankkien yhteistyö on laaja, säästöpankeilla on 425 konttoria ja säästöpankkiryhmässä työskentelee noin 1200 työntekijää erilaisissa tehtävissä. Palveluautomaatteja on 200 ja käteisautomaatteja on 1700 ympäri Suomea. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

2.3 Huittisten säästöpankin sijoitusneuvonta

Huittisten säästöpankin Ulvilan konttorissa työskentelee yksi sijoitusasiantuntija Tiina Uusivirta ja hän oli minulla haastattelussa. Haastattelin Tiina Uusivirtaa siitä, että mitä kaikkea on tehtävä, kun asiakas tulee hänelle sijoitusneuvotteluun.

Kaikkien asiakkaiden kanssa on tehtävä ensin virallinen kartoitus, jos asiakasta ei entuudestaan tunneta, otetaan asiakas aina vastaan ajanvarauksella. Asiakkaasta täytetään henkilöasiakkaan säästäjä/sijoittajaprofiili lomake, lomakemalli on opinnäytetyön liitteessä, Liite 5. Asiakkaalta kysytään perustiedot, talouden koko on tärkeä maininta, säännölliset maksut, työ ja koulutus, tulot ja menot. Varallisuuden kertominen on tärkeää, mutta ei pakollista. Kartoituksessa huomioidaan myös asiakkaan tavoitteet, millainen tuotto-odotus asiakkaalla on ja riskinottokyky, eli kartoitetaan sijoittajan riskiprofiili. Huittisten säästöpankissa sijoittajan riskiprofiili jaetaan neljään eri luokkaan: Maltti, ryhti, tahto ja kantti.

Kun kaikki tiedot syötetään sijoitusohjelmaan, ohjelma antaa ratkaisuehdotuksen, eli kohtaako asiakkaan ottama riski ja tavoitteiden ja tuotteiden riskitason.

2.4 Toiminta-ajatus ja arvot

Säästöpankin toiminta-ajatus on kerrottu hyvin ja tiivistettynä: ”Säästöpankkien perustehtävä ja toiminta-ajatus on edistää säästämistä ja asiakkaiden taloudellista hyvinvointia. Näistä lähtökohdista kasvavat arvomme ja palvelumme perusperiaatteet.” (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Kuten säästöpankkilaissa mainitaan, että pankit ovat perustettu edistämään ja tukemaan säästämistä, se näkyy kaikkien säästöpankkien palveluissa siten, että kaikkien asiakkaiden tarpeet huomioidaan yksilöllisesti ja arvioidaan missä elämänvaiheessa he ovat, säästöpankit ovat paikallisia, joten se on asiakkaiden lähellä ja säästöpankkilaiset ovat säästämisen asiantuntijoita. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

”Säästöpankin arvot ovat: asiakasläheisyys, yhteistyö, luotettavuus ja tuloksellisuus.” (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Asiakasläheisyys tulee siitä, että osaa kuunnella asiakasta ja uudistaa toimintaa tarpeiden mukaan. Yhteistyö näkyy arvoissa siten, että kaikkien kesken yhteistyö on aitoa, niin asiakkaiden, henkilökunnan kuin muidenkin säästöpankkien kesken. Luotettavuudella tarkoitetaan sitä, että asiakastilanteissa kaikki asiat hoidetaan luotettavasti ja myös ammattitaitoisesti. Tuloksellisuudella pyritään kehittämään toimintaa liiketoiminnan tuloksella. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

2.5 Strategia

Säästöpankin strategia on: ” Säästöpankit edistävät säästämistä ja asiakkaidensa taloudellista hyvinvointia. Kehitämme pitkäjänteisiä asiakassuhteita tarjoamalla asiakkaiden yksilöllisiin tarpeisiin perustuvia palveluja ja ratkaisuja.” (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Säästöpankin asiakkaita ovat henkilöasiakkaat, yrittäjät (pääasiassa pk-yritykset) ja maa- ja metsätalousyrittäjät. Palveluita, joita säästöpankit tarjoavat, ovat päivittäisasiain palvelut, kuten kassa-asioinnit, kaikki säästämisen ja sijoittamiseen liittyvät palvelut ja myös lainaamisen palvelut. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Kannattava kasvu ja markkina-aseman vahvistaminen on säästöpankille tärkeä toiminnan strateginen tavoite. Säästöpankit haluavat myös pitää vakavaraisuuden turvallisella tasolla. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

3 SÄÄSTÄMINEN

Säästäminen voidaan määritellä, siten että rahaa jää käytön jälkeen yli, eli tulot ovat suuremmat, kuin menot. (Hämäläinen 2005, 15.)

Suomalaisten rahankäytöstä ja säästämisestä on tehty tutkimuksia. Kun suunnitellaan omaa talouttaan, noin puolet suomalaisista suunnittelee lyhyellä tähtämellä, eli noin puoleksi vuodeksi. Vajaa viidennes suunnittelee yli vuodeksi ja noin viisitoista prosenttia vuonna 2011 ei suunnittele raha-asioitaan ollenkaan. (Finanssialan keskusliiton www-sivut 2012.)

3.1 Talletukset

Talletuksia ovat yleensä pankkitalletukset, jotka ovat turvallisia ratkaisuja säästämiseen. Talletukset ovat riskittömiä tai ainakin riski on vähäinen, jos sellainen talletukseen liittyy. Talletuksissa riskittömyydellä tarkoitetaan, että tallettaja saa sen pääoman takaisin, jonka on sijoittanut. Talletukset ovat hyviä lyhytaikaisessa jatkuvassa säästämisessä ja myös vararahastona pitäminen itsellään. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2002, 88.)

Finanssialan keskusliiton tekemässä tutkimuksessa säästäminen sijoitustilille tai säästötalille on vuonna 2011 ollut suosituin säästömuoto. Ihmiset säästävät myös käyttötileilleen, joka on ollut toiseksi yleisin säästämisen muoto. (Finanssialan keskusliiton www-sivut 2012.)

3.1.1 Määräaikaistalletus

Määräaikaistalletus on jatkuvan sijoittamisen tili. Määräaikaistalletuksen korkotuoton saa tililleen talletusajan ja talletuksen määrän pohjalta. Säästöpankissa on mahdollisuus 1-36 kuukauden määräaikaiselle talletukselle. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Määräaikaistileiltä talletuksen voi nostaa vasta määräajan päätyttyä. Nostaminen on yleensä mahdollista noin puolen vuoden ajan. Määräaikaistalletuksen voi yleensä purkaa myös ennen sovitun määräajan päättymistä, mutta purkamisesta on maksettava kuluja. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2002, 88.)

Näitä sijoitustilejä voi avata joko määräajaksi tai jatkuvana, eli kun edellinen talletusjakso päättyy, alkaa seuraava vastaava jakso automaattisesti. (Kontkanen 2011, 116.)

3.1.2 Säästötalletus

Säästötalletus on turvallinen tili jatkuvaan säästämiseen. Talletukselle saa kiinteää korkoa. Tili on myös hyvä, jos haluaa tavoitteellisen tilin itselleen tai sen voi avata vaikka lapselleen. Säästötalletusta voidaan kutsua myös säästötiliksi. Tiliä pystyy käyttämään aina tarpeen mukaan, koska vähimmäistalletusta tilillä ei ole, sekä myöskään nostorajaa ei tilillä ole. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

3.1.3 Sijoitustalletus

Sijoitustalletus on riskitön talletus, jolloin se on turvallinen. Se sopii pidemmän ajan säästämiseen. Talletusaika on säästöpankilla kuukaudesta viiteen vuoteen asti. Sijoitustalletuksessa, kuten määräaikaisessa talletuksessa saa korkotuoton tililleen talletusajan ja talletuksen määrän pohjalta. Talletukselle saa kiinteän vuosittaisen koron. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

3.2 Asp-tili

Asp-tili on tarkoitettu niille nuorille 18–30-vuotiaille, jotka ovat suunnittelemassa ensiasunnon ostamista. Tilille säästetään 10 prosenttia asunnon hankintahinnasta ja säästöpankki antaa asunnon loppusummalle tarvittavan lainan. Asp-tilille on talletettava kahdeksan kalenterivuosineljänneksen aikana 150–3000 euroa. Etuja, joita asp-säästäjä saa, ovat mm. laina aika voi olla enintään 25 vuotta, säästölle maksettava

korkeus on verotonta ja lainan korko on tavalliseen asuntolainaan verrattuna edullisempi. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Asp-tilille säästäjä saa normaalia talletuskorkoa. Tilistä saa myös lisäkorkoa, jonka suuruus vaihtelee usein pankeittain. Säästötavoitteeseen päästyään tallettaja saa Asp-korkotukilainaa. (Kontkanen 2011, 116.)

3.3 Eläkevakuutus

Eläkevakuutus on eläketurvan täydennystä. Eläkevakuutukseen maksetaan vakuutusmaksuja ja niiden perusteella sovittuun ikään päästessä, vakuutusyhtiö maksaa eläkettä. Maksettujen vakuutusmaksujen ja sille kertyneen tuoton mukaan määräytyy eläkevakuutuksesta saadun eläkkeen suuruus. (Kontkanen 2011, 141.)

Eläkevakuutus on pitkäaikaisen säästämisen muoto. Eläkesäästämistä voidaan sanoa yksinkertaiseksi säästämiseksi, jolla varmistetaan eläkevuosien elintaso. Eläkkeen määrälle ja ajankohdalle saa itse määrätä omat tavoitteensa. Eläkevakuutukseksi voi valita joko tuottohakuisen osakepainotteisen rahastosalkun jossa on vähän enemmän riskiä tai vakaamman korkosijoituksiin painottuvan rahastosalkun, joka on riskittömämpi vaihtoehto. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Eläkevakuutuksiin finanssialan keskusliiton tutkimuksen mukaan säästävät vuonna 2011 noin kaksitoista prosenttia. (Finanssialan keskusliiton www-sivut 2012.)

3.4 Säästövakuutus

Säästövakuutuksessa on yhdistettynä kolme tuotetta. Se on säästämistä, sijoittamista ja sisältää myös henkivakuutuksen. Säästövakuutus on tarkoitettu pitkäaikaiseen sijoittamiseen ja säästämiseen. Säästöajan pituuden ja summan voi itse valita, mutta suositeltavaa olisi valita yli 5 vuoden sijoitusaika. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Säästövakuutuksessa talletetaan tietty kertamaksu tai useita kertamaksuja ja niiden kertyneestä tuotosta muodostuvan säästösomman saa säästäjä sovittuna ajankohtana. (Kontkanen 2011, 140.)

Erilaisiin säästö- ja sijoitusvakuutuksiin finanssialan keskusliiton mukaan vuonna 2011 säästivät noin kuusi prosenttia suomalaisista. (Finanssialan keskusliiton www-sivut 2012.)

4 SIJOITTAMINEN

Sijoittaminen voidaan määritellä siten, että ne rahat, jotka on säästänyt, laitetaan tuottamaan, eli kasvamaan korkoa. (Hämäläinen 2005, 15.)

4.1 Osakesijoittaminen

Osake voidaan määritellä näin: ”Osake on osuus osakeyhtiön osakepääomasta” (Kontkanen 2011, 124). Kaupankäynnistä riippuen osakkeet jaetaan kahteen eri alueeseen, eli noteerattuihin, jotka ovat julkisen kaupankäynnin kohteena ja noteeraamattomiin osakkeisiin. (Kontkanen 2011, 124.)

Osakesijoittamisessa on omat riskinsä, kuten kaikissa sijoituksissa. Osakesijoittamisessa niitä ovat osakeriski, joka tarkoittaa osakkeiden hintavaihtelua ja siihen liittyvää riskiä. Toinen riski on likviditeettiriski, eli riski joka liittyy kaupankäynnin laajuuteen. (Kontkanen 2011, 124.)

Suomen osakemarkkinoilla sijoittavat eniten ulkomaiset sijoittajat. Ulkomaisilla sijoittajilla omistusosuus on lähes puolet. Kotimaisia ostajia taas ovat kotitaloudet, valtio, eläkelaitokset, henkivakuutusyhtiöt ja yritykset. Kotitalouksien osuus on noin viidesosa, valtion omistaa noin kymmenen prosenttia ja yritykset noin kymmenesosan. (Kontkanen 2011, 56.)

4.2 Rahastosijoittaminen

Sijoitusrahastolla tarkoitetaan salkkua, joka koostuu osakkeista, koroista ja muista arvopapereista. Sijoitusrahaston muodostavat useat sijoittajat. Sen toimintaperiaatteena on, että säästäjien varat kerätään yhteen ja sijoitetaan useisiin eri arvopapereihin, jotka siten muodostavat rahaston. Kaikilla säästäjillä on yhtäläiset oikeudet rahastoon ja se jakautuu keskenään yhtä suuriin osuuksiin. (Puttonen & Repo 2003, 30.)

Finanssialan keskusliiton tutkimuksen mukaan vuonna 2011 rahastosäästäminen oli pankkitalletusten jälkeen seuraavaksi suosituin säästämisen muoto. (Finanssialan keskusliiton www-sivut 2012.)

Huittisten säästöpankin tarjoamat rahastot näkyvät Liite 3.

Rahastoista parhaiten ovat tuottaneet Säästöpankki Eurooppa A ja B ja Säästöpankki Maailma Osake A ja B. Nämä rahastot ovat vuodessa tuottaneet vähän yli 13 %, joka on todella hyvä tuotto näinä aikoina. Nämä kaikki ovat osakerahastoja, kun on laittanut riskiä sijoitukselleen, tuloskin näkyy.

4.2.1 Korkorahastot

Korkorahastoja ovat lyhyen koron rahastot ja pitkän koron rahastot. Lyhyen koron rahastot sijoittavat varansa rahamarkkinasijoituksiin. Näiden laina-aika on alle vuoden. Pitkän koron rahastot taas sijoittavat varansa joukkovelkakirjalainoihin. Tuotto-odotusta voidaan tässä pitää parempana, kuin lyhyessä, mutta riski on taas vastaavasti suurempi arvon laskemisen osalta. (Puttonen & Repo 2003, 33.)

Huittisten säästöpankin tarjoamat korkorahastot ovat:

Säästöpankki Lyhytkorko

Säästöpankki Kassa

Säästöpankki Pitkäkorko

Säästöpankki Yrityslaina

(Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

4.2.2 Osakerahastot

Osakerahastot sijoittavat nimensä mukaisesti osakkeisiin. Osakkeet ovat kotimaisia tai kansainvälisiä ja ne määritellään rahaston sääntöjen mukaan. Osakerahasto voi myös sijoittaa varansa erikokoisiin yhtiöihin, suuriin tai pieniin. Osakerahasto voi sijoittaa myös tiettyntyyppisiin yhtiöihin, kuten metsäteollisuuteen. (Puttonen & Repo 2003, 34.)

Vahvassa suosiossa on osakkeisiin säästäminen. Finanssialan keskusliiton tekemän tutkimuksen mukaan vuonna 2011 osakkeisiin sijoittaa seitsemäntoista prosenttia suomalaisista. (Finanssialan keskusliiton www-sivut 2012.)

Huittisten säästöpankin tarjoamat osakerahastot ovat:

Säästöpankki Amerikka

Säästöpankki Eurooppa

Säästöpankki Itämeri

Säästöpankki Kotimaa

Säästöpankki Maailma Osake

Säästöpankki Pienyhtiöt

Säästöpankki Venäjä

Säästöpankki Kehittyvät Markkinat

(Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

4.2.3 Yhdistelmärahastot

Yhdistelmärahasto tarkoittaa rahastoa, joka sijoittaa varansa korko- ja osakemarkkinoille. Varat ovat tällöin hajautettuna. Salkunhoitajan tehtävänä yhdistelmärahastoa hoitaessa on päättää miten suuri osa salkusta on osakemarkkinoilla tai korkomarkkinoilla kussakin vaiheessa. Näiden painoarvot ovat määritelty rahaston säännöissä.

Rahaston menestys on kiinni siitä miten painotus korko ja osakemarkkinoilla onnistuu eri markkinatilanteen vallitessa. (Puttonen & Repo 2003, 34.)

Huittisten säästöpankin tarjoamat yhdistelmärahastot ovat:

Säästöpankki Korko Plus

Säästöpankki Maailma

Säästöpankki Pääomaturva

Säästöpankki Trendi

(Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

4.2.4 Muita rahastoja

Rahastoja on myös muita, mutta näitä Huittisten säästöpankki ei tarjoa. Rahastoja ovat:

Indeksirahastot, joissa varat sijoitetaan rahastoyhtiön valitseman indeksin osakkeisiin. Rahasto-osuusrahastot, joissa varat sijoitetaan toisiin sijoitusrahastoihin, jolloin riski pienenee. Erikoissijoitusrahastot, sijoittavat useisiin eri kohteisiin riskin pienentämiseksi. ETF-sijoitusrahastot ovat pörssissä noteerattavia rahastoja, niiden osuuksilla käydään kauppaa pörssissä samoin kuten osakkeilla. (Pörssisäätiön www-sivut 2012.)

Liitteessä 2 näkyy vertailua eri pankkien rahastojen kesken. Pankit, jotka ovat vertailussa mukana, ovat Nordea, Osuuspankki ja Sampopankki.

4.3 Joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalaina voidaan määritellä näin: ”Joukkovelkakirjalaina on sen liikkeenlaskijalle eräs vieraan pääomanehtoisen rahoituksen muoto” (Kontkanen 2011, 121). Valtio, kunta, pankki tai yritys voi esim. olla liikkeenlaskijana. Joukkovelkakirjalainan ehdoissa määritellään aina miten tuotto määräytyy. (Kontkanen 2011, 121.)

Kuten moneen muuhunkin sijoittamiseen, niin joukkovelkakirjalainoihin kuuluvat omat riskinsä. Riskejä voivat olla luottoriski ja korkoriski. Luottoriski on riski siitä, että liikkeeseenlaskija ei pysty maksamaan korkoa, tuottoa tai pääomaa takaisin ja korkoriski puolestaan on nimensä mukaisesti riski korkotason vaihtelusta. (Kontkanen 2011, 122.)

4.4 Indeksilainat

Indeksilaina sopii sijoittajalle, joka arvostaa vakaata sijoitusta. Indeksilaina on myös hyvätuottoinen, koska indeksilainassa on hyvät mahdollisuudet sijoitusten hajauttamiseen. Indeksilainaan saa myös pääomaturvan, eli sijoittaja saa vähintään sijoitetun pääomansa takaisin. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Indeksilainojen riskejä ovat korkoriski eli yleisen korkotason nousut ja laskut, liikkeellelaskijariski eli liikkeellelaskijan maksukyvyttömyys, pääomaturva eli oman pääoman suoja, tuottoon liittyvä riski eli markkinaolosuhteet määrittelevät jälkimarkkinahinnan ja ylikurssiin liittyvä riski eli tuotto voi jäädä alhaisemmaksi. (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

Säästöpankin tarjoamat indeksilainat näkyvät Liittessä 4.

4.5 Muut sijoittamisvaihtoehdot

Muita sijoittamisvaihtoehtoja on kiinteistösijoittaminen. Se pitää sisällään asuntojen-, teollisuus-, toimistotilojen omistuksen. Myös metsämaan omistaminen kuuluu kiinteistösijoittamiseen. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2002, 107.) Maa- ja metsäomaisuuteen säästivät vuonna 2011 finanssialan keskusliiton tutkimuksen mukaan noin kymmenen prosenttia suomalaisista. (Finanssialan keskusliiton www-sivut 2012.)

Sijoittamisvaihtoehtona voi myös olla jalometallit. Kultaan ja hopeaan esimerkiksi voi sijoittaa monella tapaa, ostamalla fyysisesti kolikkoja, sijoittamalla rahastoihin, jotka sijoittavat jalometalleihin. (Kultainfon www-sivut 2012.)

5 SJOITTAMISKÄYTTÄYTYMINEN

5.1 Sijoitustilanne

Sijoitustilanne on yksi tärkeä osa sijoittamista. Sijoituspäätöstä ennen on tärkeää huomioida oma elämäntilanne ja sen vaikutus omaan riskinsietokykyyn. Sijoituksen aika myös korostuu, koska on mietittävä, miten pitkäksi aikaa voi varallisuus olla sidottuna johonkin sijoituskohteeseen. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2002, 41.)

Kun lähtee sijoittamaan, on huomioitava, että esim. osakkeisiin ja rahastoihin kannattaa suunnitella laittavansa rahaa pitkällä aikavälillä. Pitkällä aikavälillä saa parempaa tuottoa sijoitukselleen, kuin lyhyellä aikavälillä, koska lyhyellä aikavälillä sijoitusten arvo voi vaihdella huomattavasti. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2002, 42.)

5.2 Riskinsietokyky

Sijoituspäätöksessä kaikkein tärkeimpänä vaiheena voidaan pitää sijoittajan riskinsietokyvyn tunnistamista. Riski määritellään yleensä tappioiden syntymisen mahdollisuudella ja että se tarkoittaisi vain sijoituksen menevän huonosti. Riskiä itse sanana voidaan kuitenkin pitää molempina, voiton sekä tappion mahdollisuutena. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2002, 23.)

Sijoittajan kykyä suhtautua tappioiden syntymiseen kutsutaan sijoittajan riskinsietokyvyksi. Kaikki ihmiset ovat erilaisia sijoittajia, joten on ymmärrettävä että riskinsietokyky on kaikkien oma henkilökohtainen asia, jolloin kaikkia sijoituspäätöksiä voidaan pitää yhtä hyvinä. Jotkut ihmiset kestävät paljonkin riskiä, eli tuottojen heilahtelua voimakkaasti alaspäin ja jotkut sijoittajat eivät kestä sitä ollenkaan, että si-

joitetun tuoton arvo voi olla pienempi kuin alkuperäisen sijoitetun arvo. Nämä sijoittajat sijoittavat yleensä sellaisiin sijoituksiin, joissa oma pääoma on turvattuna. Sijoittajat, jotka vaativat suurta tuottoa, on heillä oltava hyvä riskinsietokyky, koska ilman riskiä ei myös tuottoa voi odottaa. Sijoittajat, joilla ei ole niin suuria tuotto-odotuksia omaavat huonomman riskinsietokyvyn. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2002, 24.)

Sijoitusneuvojalla on riskinsietokyvyn tunnistamisessa myös iso osa. Sijoitusneuvojan on aina selvitettävä kuinka suuren riskin sijoittaja pystyy ottamaan, ettei väärä arvio tuo yllätyksiä jossain vaiheessa. Pahimmassa tapauksessa sijoitusneuvoja voi tällöin menettää asiakkaansa huonosta neuvojen annosta, koska neuvojen annossa sijoitusneuvojalla on suuri vastuu. Sijoittajan on myös itse mietittävä tarkkaan kuinka paljon riskiä on valmis kestämään. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2002, 24.)

Kun arvioidaan sijoitusneuvojan toimesta ja omalla harkinnalla millaisen riskin sijoittaja on valmis ottamaan, on mietittävä hyvin oma varallisuutensa ja myös elämäntilanne vaikuttaa riskin ottoon. On arvioitava onko tulevaisuudessa joitain suuria menoja, jotka estävät suuremman riskin oton. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2002, 32.)

”Sijoittajan riskinsietokykyä voidaan arvioida esimerkiksi seuraavalla kysymyksellä: Minkä verran voin menettää varallisuudestani ilman, että päivittäinen varojeni käyttö tai yöneni vaarantuu?” (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2002, 32).

Riskinsietokyky voidaan jakaa neljään osaan: Hyvin matala riskinsietokyky, ei halua ottaa yhtään riskiä, oma pääoman täytyy säilyä ja tuotto-odotus on pieni. Matala riskinsietokyky, tavoittelee vähän parempaa tuottoa, mutta silti pienemmällä riskillä, alkuperäinen pääoma voi vähän pienentyä, jos luvassa parempi tuotto. Kohtuullinen riskinsietokyky, pystyy ottamaan riskin, että alkuperäinen pääoma pienenee, tavoiteltaessa parempaa tuottoa. Korkea riskinsietokyky, odottaa hyvää tuottoa sijoitukselleen suurella riskillä, alkuperäisen pääoman merkittävä pieneneminen ei sijoittajaa haittaa. (Kallunki, Martikainen & Niemelä 2002, 33.)

Markkinatilanteen muutoksista aiheutuvaa riskiä kutsutaan markkinariskiksi. Markkinariskin vaikutukset voidaan havaita hyvinkin nopeasti, esim. markkinariskin voimakkuus ja vaikutusnopeus. Nämä tarkoittavat, että valuuttakurssien ja korkotason muutokset näkyvät arvopapereiden arvossa välittömästi. (Kontkanen 2011, 96.)

6 TUTKIMUKSEN SUORITTAMINEN

6.1 Kysely Huittisten säästöpankin asiakkaille

Tämän tutkimuksen aineiston keräämiseen valittiin kyselylomake, Liite 1. Kysely oli tarkoitettu Huittisten Säästöpankin asiakkaille. Kyselylomakkeet olivat konttorissa asiakkaiden täytettävänä odottaessaan menoa palveluneuvotteluun tai asioidessaan sijoitusasiantuntijan luona. Tavoitteena oli saada noin 40 kappaletta kyselylomakkeita palautumaan. Kysely oli täytettävänä keväällä 2012 kaksi kuukautta ja kesällä 2012 yhden kuukauden. Kyselylomakkeita palautui yhteensä 26 kappaletta. Kaikki asiakkaiden täyttämät kyselylomakkeet pääsivät mukaan analyysiin.

6.2 Tutkimusotteen valinta

Opinnäytetyö on kvantitatiivinen. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa keskeisiä piirteitä ovat:

Erilaiset johtopäätökset ja teorit aiemmista tutkimuksista, käsitteiden määrittely, aineiston keruun suunnitelmat, jossa havaintoaineistoa voidaan mitata määrällisesti ja numeerisesti. Erilaisten koehenkilöiden ja tutkittavien henkilöiden tarkka valinta kuten määritellään perusjoukko, johon tulosten tulee päteä. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2000, 129.)

Tässä opinnäytetyössä tutkittavat henkilöt ovat Huittisten Säästöpankin asiakkaita.

6.3 Aineiston keruu ja analysointi

Aineiston keräämiseksi opinnäytetyöhön valitsin kyselylomakkeen, koska se tavoittaa enemmän henkilöitä kuin haastattelu ja kyselylomakkeessa voidaan myös kysyä monia eri asioita. Kyselyn avulla saadaan selville mitä vastaajat ajattelevat ja tuntevat. Kyselylomake oli kaikkien asiakkaiden tavoitettavissa Huittisten Säästöpankin konttorissa. Kyselylomakkeen tulokset saatiin helposti käsiteltyä ja analysoitua tietokoneella.

Kyselylomakkeessa on myös haittoja, kuten ei voida varmistua ovatko kyselyyn vastaajat ottaneet kyselyn vakavasti eli ovatko vastanneet huolellisesti ja rehellisesti. On myös mahdollisuus väärinymmärryksiin, eli miten onnistuneita annetut vastausvaihtoehdot ovat. Ei voida myöskään tietää miten paljon vastaajat ovat perehtyneet kyselylomakkeessa olevaan aihealueeseen. Mahdollisuutena on myös, että ei saada tarpeeksi vastauksia, jotta saadaan analysoitua tulokset mahdollisimman tarkasti. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2000, 182.)

6.4 Tutkimuksen luotettavuus ja pätevyys

Tutkimuksen luotettavuutta kutsutaan myös nimellä reliabelius. Sillä tarkoitetaan mittaustulosten toistettavuutta. Reliabelius voidaan todeta monella eri tavalla, esim. tutkimusta voidaan pitää luotettavana, jos kaksi arvioijaa päätyy samanlaiseen tulokseen. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2000, 213.)

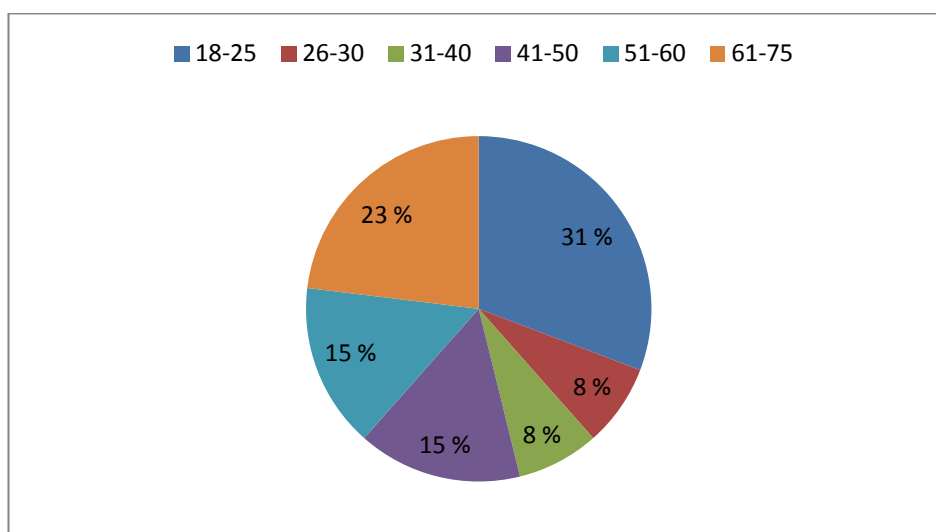
Tutkimuksen pätevyyttä kutsutaan nimellä validius. Se tarkoittaa tutkimusmenetelmän kykyä mitata sitä mitä on tarkoituskin mitata. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2000, 213.)

Tätä tutkimusta voidaan pitää luotettavana ja pätevänä, koska moni vastaajista vastasi kyselyyn saman lailla. Eli vastaajien vastaukset kohtasivat hyvin kysymykset. Tutkimuksesta luotettavamman olisi tehnyt suurempi vastauksien määrä.

7 TUTKIMUSTULOKSET

7.1 Tiedot kyselyyn vastanneista

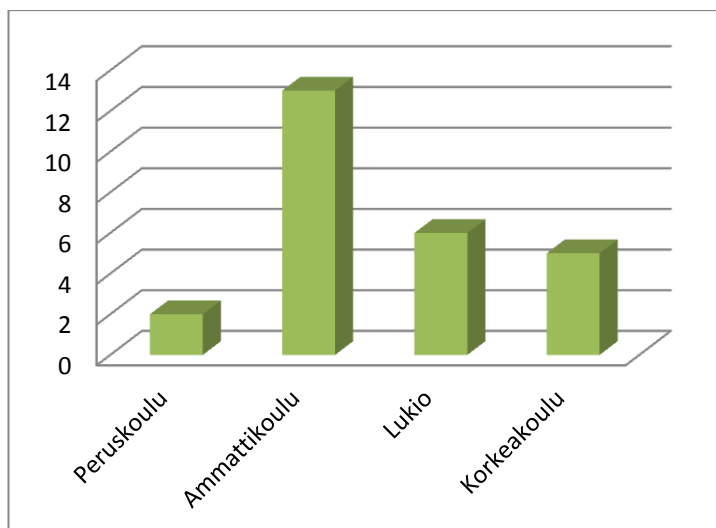
Kyselyyn vastanneista nuorin oli 18-vuotias ja vanhin 74-vuotias. Kuvio 1. mukaan näiden ikäryhmien mukaan eniten vastaajia oli nuoria 18–25-vuotiaita. Seuraavaksi eniten oli 61–75-vuotiaita. Nuorien vastanneiden määrä oli yllättävä, mutta voidaan päätellä, että nuoret ovat kiinnostuneita säästämisestä, joten heillä oli halukkuutta vastata kyselyyn.

Kuvio 1. Vastaajien ikäjakauma (%)

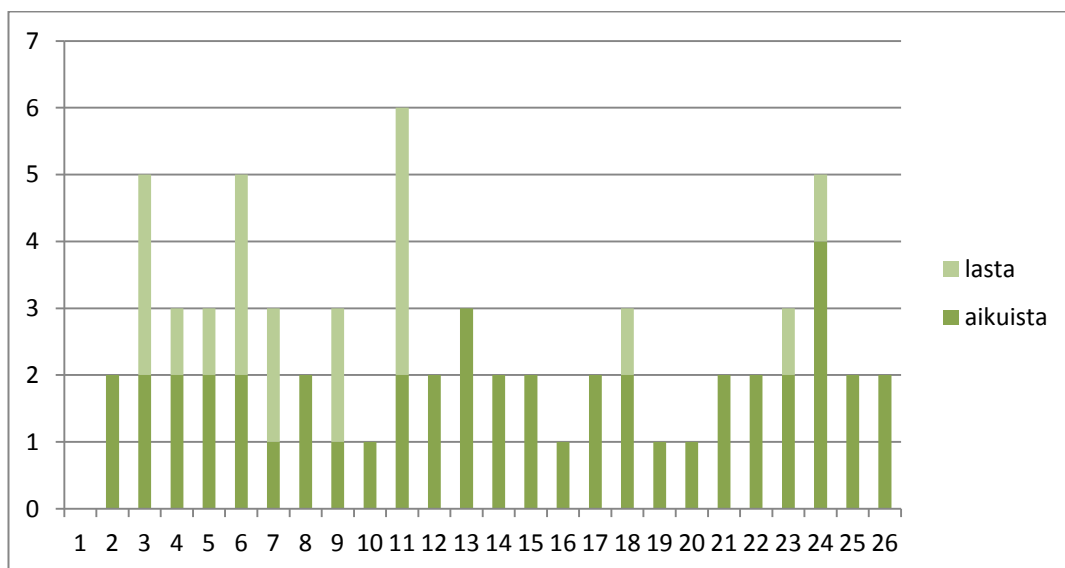
Vastanneiden sukupuoli jakautui naisvoittoisesti, vastanneista 19 kpl oli naisia ja 7 kpl oli miehiä.

Kun vastaajilta kysyttiin koulutusta, ammattikoulu oli selvästi yleisin. Lukio ja korkeakoulu olivat hyvin tasoissa. Kuvioista 2. käy ilmi minkä koulutustason vastaajat ovat suorittaneet.

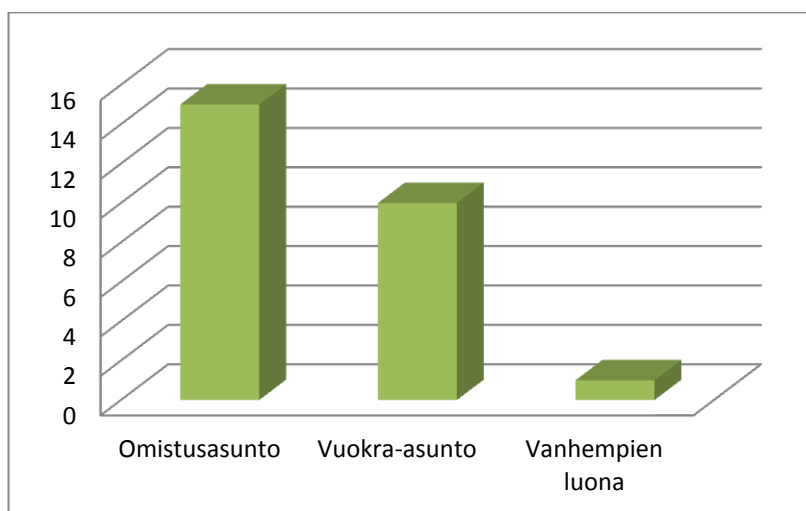
Kuvio 2. Vastaajien koulutustasot (kpl)

Seuraavana vastaajilta kysyttiin talouden kokoa. Kuviossa 3. nähdään kaikki 26 vastaajaa ja heidän talouden kokonsa. Suurin osa vastaajista elää perheessä jossa on kaksi tai yksi aikuista. Kymmenellä vastaajista oli lapsia 1-4 kappaletta.

Kuvio 3. Talouden koko (kpl)

Viidennessä kysymyksessä kysyttiin vastaajien asumismuotoa, vaihtoehtoina olivat Omistusasunto, asumisoikeusasunto, vuokra-asunto, vanhempien luona tai muu. Kuviossa 4. on vaihtoehtoja vain kolme, koska yhtään vastaajista ei asunut asumisoikeusasunnossa, eikä kukaan vastannut muu.

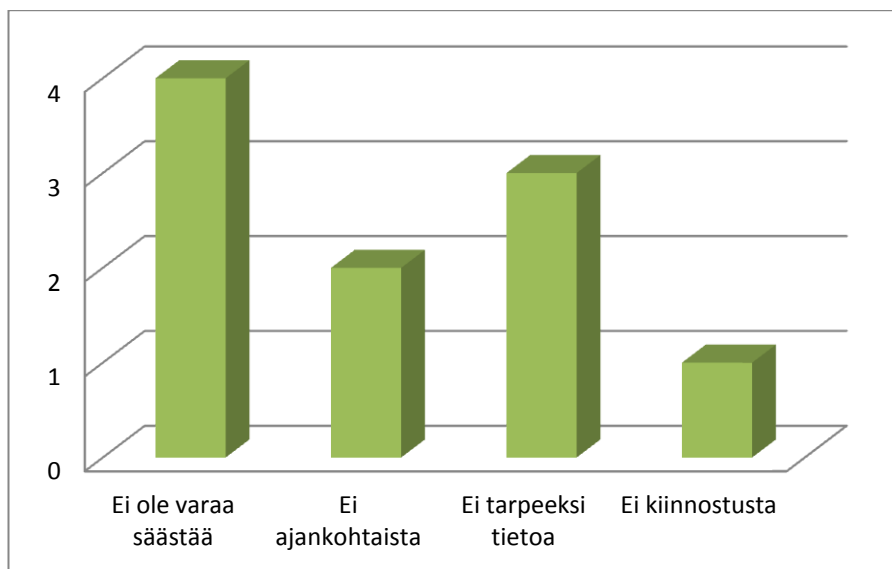
Kuvio 4. Vastaajien asumismuodot (kpl)

Kyselylomakkeessa perustietojen jälkeen kysyttiin kysymyksiä heille, jotka ei vielä ole aloittaneet säästämistä. Nämä kysymykset olivat 6-9. Seuraavana kyselylomakkeessa oli Kysymyksiä niille, jotka jo olivat aloittaneet säästämisen, kysymykset 10–13. Kysymykset 10–13 sopivat myös niille jotka eivät ole aloittaneet säästämään, koska niissä kysyttiin myös mihin olisi valmis säästämään ja mitä tarkoitusta varten olisi hyvä alkaa säästämään. Vastaajista 10 kpl, ei vielä ollut aloittanut säästämistä ja 16 oli jo aloittanut säästämään, mikä oli erittäin positiivista saada selville, että yli puolet jo ovat säästämisen aloittaneet.

7.2 Säästämättömyyden syitä

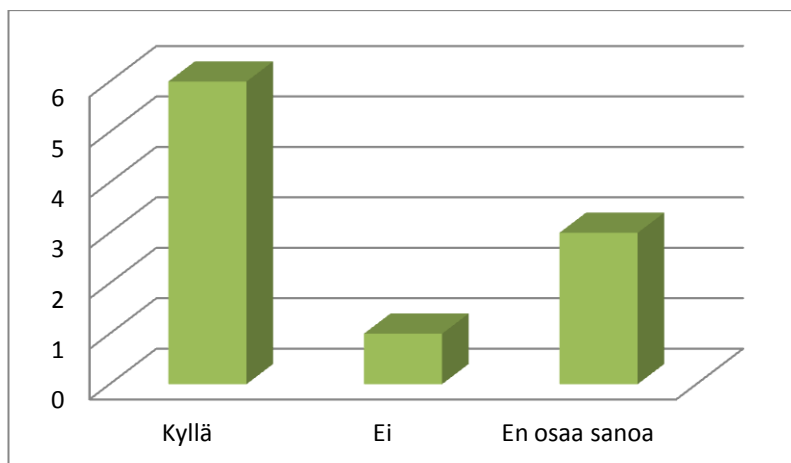
Kysymyksissä selvitettiin syitä, miksi ihmiset eivät vielä olleet aloittaneet säästämistä. Näihin kysymyksiin vastaajien sukupuolet jakautuivat, 6 kpl oli naisia ja 4 kpl oli miehiä. Kaksi vastaajista oli iältään keski-ikäisiä ja kahdeksan oli nuoria 18–24-vuotiaita. Iästäkin pystytään päättelemään jo paljon, eli säästämättömyys koskee selvästi enemmän nuorta väestöä kuin vanhempaa väestöä. Kuvio 5. voidaan nähdä, että vastaajista 4 kpl vastasi syyksi, että ei ole varaa säästää. Tulos kertoo varmasti juuri tämän hetkistä tilannetta, koska työttömyydenkin on niin suuri, että ihmisillä ei ole varaa kuukaudessa laittaa rahaa sivuun. Seuraavana oli tietämättömyys säästämistä ja sen tuotteista. Joillekin vastaajista säästäminen ei vielä ole ollut ajankohtaista.

Vain yksi kymmenestä vastasi, että ei ole ollut kiinnostusta säästämistä kohtaan, joten voidaan päätellä, että ihmiset kyllä säästäisivät, jos kuukaudessa jäisi enemmän rahaa sivuun ja pankit kertoisivat enemmän säästämisen tuotteista asiakkaan tullessa konttoriin.

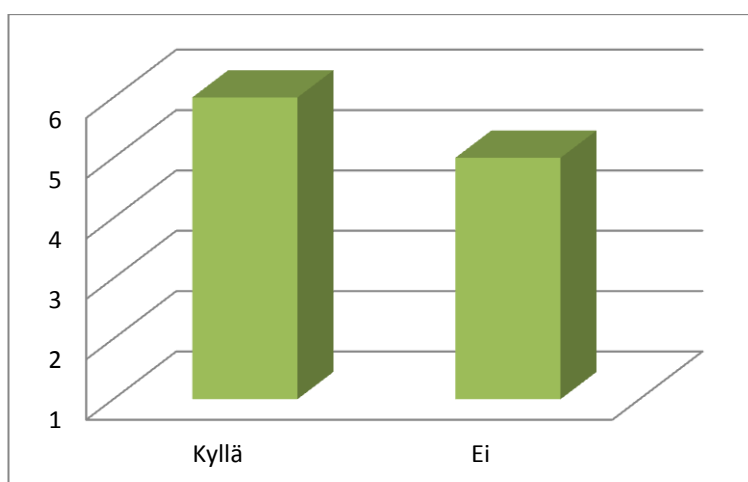
Kuvio 5. Säästämättömyyden syitä (kpl)

Seuraavana säästämättömyyden kysymyksissä kysyttiin tulevaisuuden suunnitelmista, eli onko tarvetta aloittaa säästäminen tulevaisuudessa. Kuviossa 6. nähdään, että näistä kymmenestä vastaajasta kuusi sanoi, että heillä on kiinnostusta ja tarvetta ruveta säästämään tulevaisuudessa. Yksi vastaajista sanoi, että ei ole tarvetta säästää ja kolme ei osaa sanoa vielä tulevaisuuden säästämisestä. Tämä tulos ei yllättänyt, koska suurin osa ihmisistä haluaa tulevaisuuden varalle säästää esim. asuntoa varten, tätä kysyttiin kyselylomakkeen myöhemmässä vaiheessa.

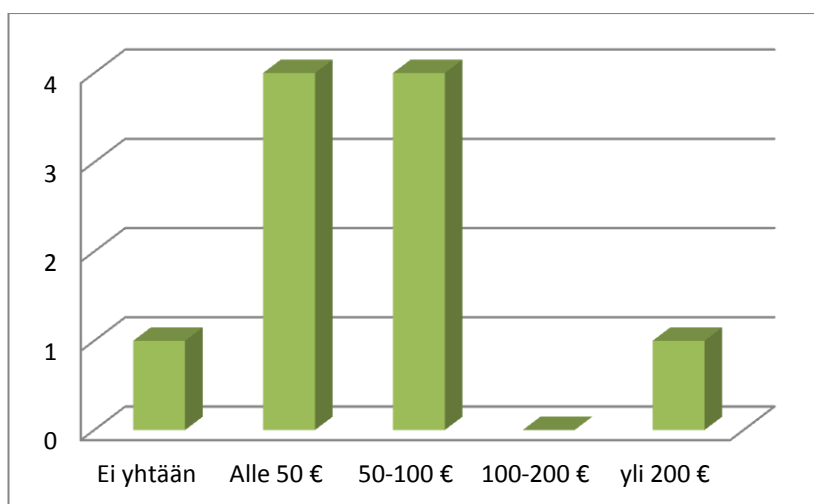
Kuvio 6. Vastaajien kiinnostus ja tarve säästämistä kohtaan (kpl)

Kysymys 8 koski itse pankkia, eli onko pankissa tarjottu säästämisen ja sijoittamisen tuotteita. Kysymys rajattiin viimeiseen vuoteen, eli onko viimeisen vuoden aikana tarjottu näitä tuotteita. Kysymykseen vastasi yksitoista, eli yksi vastaaja ketä jo säästää halusi myös vastata kysymykseen. Kuviosta 7. saadaan selville, että vastaajista kuudelle on tarjottu säästämisen ja sijoittamisen tuotteita ja viidelle ei ole tarjottu, joten voidaan päätellä, että pankissa tarjotaan hyvin tuotteita, mutta ihmiset eivät vain ole kysymyksen 6 (Säästämättömyyden syitä) mukaan ole aloittaneet säästämistä.

Kuvio 7. Onko pankki tarjonnut säästämisen ja sijoittamisen tuotteita (kpl)

Seuraavana haluttiin kysyä niiltä, jotka eivät vielä ole aloittaneet säästämään, kuinka paljon heillä olisi varaa laittaa kuukaudessa säästöön. He saivat oman arvionsa mukaan vastata kysymykseen. Kuvioista 8. saadaan selville, että kymmenestä vastaajasta puolet vastasi että pystyisi säästämään alle 50 € ja yksi heistä vastasi, että ei ole varaa säästää. Puolet vastaajista sanoi taas että olisi varaa säästää ja heistä neljä vastasi 50–100 € ja yhdellä olisi varaa säästää jopa yli 200 € kuukaudessa. Kaikki heistä oli myös kiinnostuneita

Kuvio 8. Varaa säästää kuukausittain (kpl)

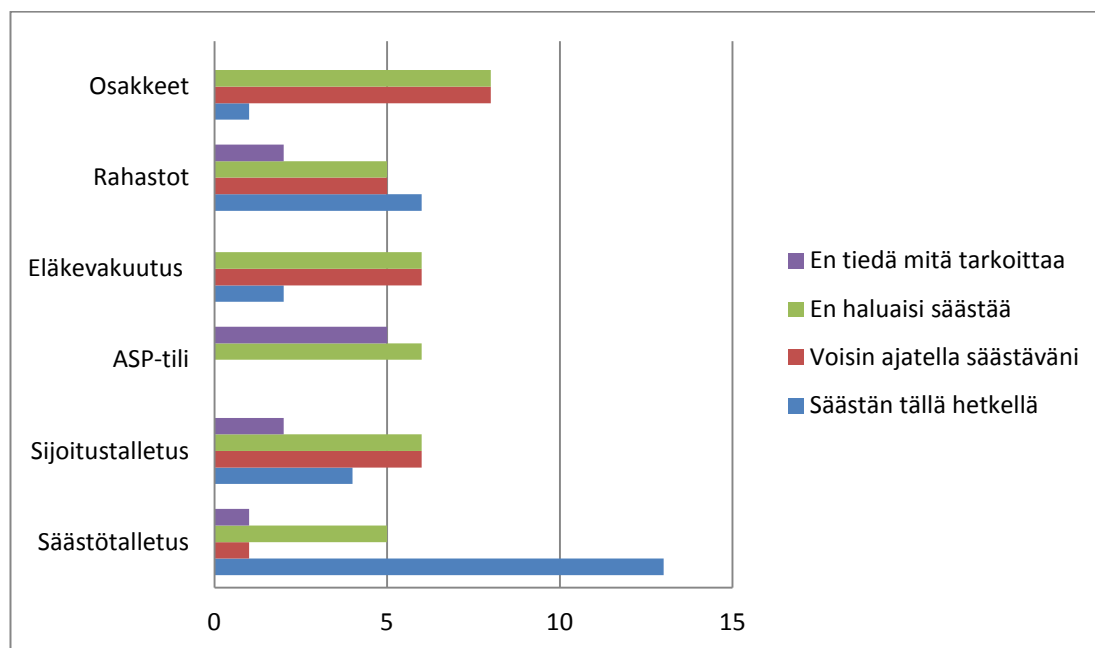
7.3 Säästäminen ja sijoittaminen

Heiltä, jotka ovat jo aloittaneet säästämisen ja sijoittamisen kysyttiin mihin tuotteisiin he olisivat valmis säästämään. Näihin kysymyksiin sai myös vastata ne jotka eivät vielä ole aloittaneet säästämään. Näihin kysymyksiin vastasi yhteensä 24 vastaajaa. Kaksi niistä, jotka eivät vielä säästä, eivät vastanneet näihin kysymyksiin.

Kuviosta 9. käy selville, että eniten, yli puolet vastaajista säästää säästötalletukseen, koska se on turvallisinta tiliä, siihen saa kiinteän koron, eikä nostorajoituksia ole. Vastaajista myös muutama sanoo, että ei haluaisi säästää säästötalletukseen, siihenkin syy voi olla, että jotkut odottavat parempaa korkoa sijoitukselleen. Seuraavaksi eniten säästetään rahastoihin. Tasaisesti myös vastattiin, että voisi kuvitella aloittavan

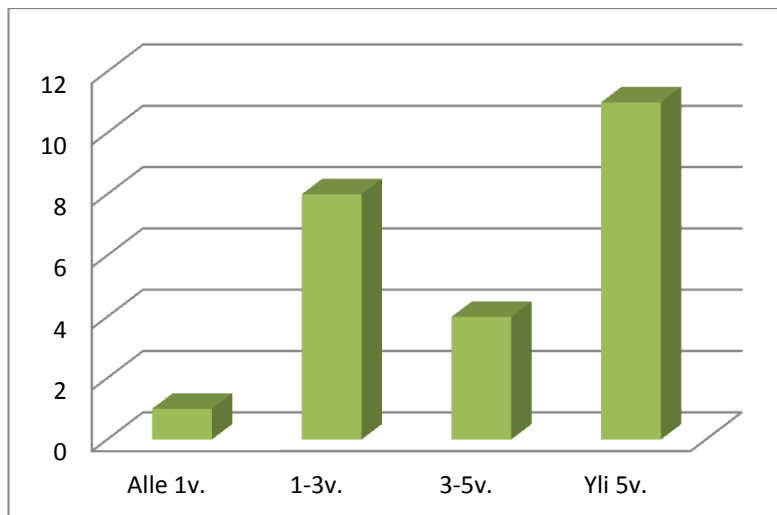
säästämisen rahastoon, mutta myös että ei haluaisi rahastoihin säästää. Tämä johtuu varmasti siitä, että tällä hetkellä korkotaso on niin matala, että rahastoista odotetaan parempaa tuottoa. Sijoitustalletus on kuitenkin heti kolmantena, eli määräaikainen tili, johon saa kiinteän koron. Sijoitustalletuksessa oli niin kuin rahastoissakin, eli olisi kiinnostusta aloittamaan säästämään saman verran vastaajia, kuin vastaajia siihen, että ei haluaisi säästää.

Vastaajista joku säästää myös eläkevakuutukseen ja niin kuin edellisissäkin sama tasaisuus jatkuin säästämään haluajien ja ei haluajien kesken. Osakkeisiin säästää vain yksi henkilö vastaajista ja yhtä moni voisi ruveta säästämisen kuin ne jotka eivät haluaisi osakkeisiin säästää. Tämä sama kaava toistui näissä kaikissa. Asp-tiliin ei kukaan ole aloittanut säästämistä. Tämä tulos yllätti, koska moni vastaajista halusi kuitenkin aloittaa säästämisen asuntoa varten. Asp-tilissä oli myös suurin palkki, että vastaajat eivät tiedä mitä asp-tili tarkoittaa.

Kuvio 9. Säästämisen ja sijoittamisen tuotteet (kpl)

Vastaajilta kysyttiin myös minkä ajan he olisivat valmiita säästämään. Tähän kohtaan vastasi 24 vastaajaa. Kuviossa 10. nähdään, että moni olisi valmis säästämään pidempäänkin, eli yli viisi vuotta. Hieman vähemmän vastaajista olisi valmis säästämään 1-3 vuotta. Alle 1 vuotta säästämistä vastasi vain yksi.

Kuvio 10. Säästämisen aika (kpl)

7.4 Avoimet kysymykset

Kyselylomakkeen lopussa oli vielä kaksi avointa kysymystä, mihin sai vastata. Ensimmäinen oli, että mihin säästää tai sijoittaa tällä hetkellä. Näihin vastasi 16 vastaajaa, eli kaikki jotka säästävät tällä hetkellä johonkin. Kaikista yleisimpänä kahdeksan henkilöä vastasi asunnon. Toiseksi yleisin oli äkilliset menot. Seuraavana mainittiin lapsille säästäminen ja uusi auto. Mainintoja sai myös säästäminen matkaa varten, remontointi, pahanpäivän varalle, lapsenlapsia varten ja eläkkeelle jääminen.

Toinen avoin kysymys oli mitä tarkoitusta varten olisi valmis tulevaisuudessa säästämään. Tämän kysymykseen vastasi 20. Yleisin vastaus oli asuntoa varten, joka mainittiin 6 kertaa, seuraavana tulivat äkillinen rahan tarve ja lomamatkat. Kaksi kertaa mainittiin myös tulevaisuus, eläke ja sijoitusasuntoa varten säästäminen. Muita mainintoja olivat oma yritys, remontointi, lastenlapset ja mökki.

8 YHTEENVETO

Opinnäytetyössä tutkittiin säästämistä ja sijoittamista, sekä säästämättömyyttä. Tutkimuksessa saatiin selville, että heistä, ketä ei vielä ole aloittanut säästämään 80 %

oli nuoria ja 20 % keski-ikäisiä, eli säästämättömyys koskee näissä saaduissa tuloksissa enemmän nuoria vastaajia. Syynä pitäisin huonoja työllistymismahdollisuuksia tällä hetkellä, joten heillä ei ole varaa säästää kuukausittain.

Tutkimuksessa eniten vastaajia asui omistusasunnossa, joten heillä on luultavasti asuntolainaa maksettavana, jolloin jää vähemmän kuukaudessa säästöön rahaa, vaikka lainanmaksun ohella olisi myös todella tärkeätä säästää vararahastoa.

Suurin säästämättömyyden syy oli varojen puute. Vastaajista 50 % sanoi, että pystyisi säästämään kuukaudessa alle 50 € tai ei yhtään. Pankit voisivat tässäkin asiassa informoida asiakkaitaan, että monessa pankissa esimerkiksi rahastosäästämisen voi aloittaa 10 € kuukaudessa ja myös säästötilillehän voi laittaa kuukaudessa sen summan minkä itse haluaa. Toiseksi suurin säästämättömyyden syy oli tietämättömyys pankkien tuotteista, joten asiakkaille pitäisi enemmän kertoa tuotteiden sisällöstä. Vähän yli puolille vastaajista oli tarjottu pankissa säästämisen tuotteita, mikä on hyvin, mutta enemmän voisi kertoa, mitä säästämisen ja sijoittamisen tuotteet pitävät sisällään.

Tutkimuksessa saatiin myös selville, että vastaajilla on hyvin kiinnostusta ja tarvetta säästämistä kohtaan, mikä on selvää, koska nuoret alkavat säästämään asuntoaan varten ja vanhemmat eläkeikää varten ja lapsiaan varten. Kaikki ikäluokat haluavat myös säästää äkillisiä menoja varten.

Nämä kaikki tuli selville avoimissa kysymyksissä, eli mihin tällä hetkellä säästää jossa kahdeksan mainintaa sai asuntoa varten säästäminen ja toiseksi yleisimpänä äkilliset menot. Tulevaisuuden säästämässä vastaukset olivat samoja, eli yleisimmin säästetään asuntoa varten ja äkillisiin menoihin.

Tutkimus oli onnistunut, koska tutkimusongelmaan saatiin hyvin vastauksia, mutta luotettavamman tutkimuksesta olisi tehnyt suurempi vastauksien määrä. Tavoitteena oli noin 40 kappaletta vastauksia, mutta niitä saatiin 26 kappaletta, mutta vastaukset olivat hyvin lähellä sitä, mitä olin ajatellut kun lähdin aihetta opinnäytetyöhöni valitsemaan ja kyselylomaketta tekemään.

LÄHTEET

- Huittisten säästöpankin www-sivut. Viitattu 27.2.2012. <https://www.saastopankki.fi/huittistensp/>
- Pörssisäätiön www-sivut. Viitattu 14.11.2012. <http://www.porssisaatio.fi/wp-content/uploads/2012/07/Sijoitusrahasto-opas.pdf>
- Osuuspankin www-sivut. Viitattu 30.1.2012. <https://www.op.fi/op?id=10000>
- Nordean www-sivut. Viitattu 30.1.2012. <https://www.nordea.fi>
- Hämäläinen, K. 2005. Sijoittajan käsikirja. Helsinki: Talentum.
- Finanssialan keskusliiton www-sivut. Viitattu 30.1.2012. http://www.fkl.fi/materiaalipankki/julkaisut/Julkaisut/Saastaminen_luotonkaytto_ja_maksutavat_2011.pdf
- Anderson, N. & Ketonen, J. 1997. Sijoita viisaasti. Helsinki: Verotieto Oy.
- Anderson, N. 1998. Sijoittamisen käsikirja. Helsinki: Edita.
- Vilenius, E. 2008. Säästökirja. Helsinki: Tammi.
- Kallunki, J., Martikainen, M. & Niemelä, J. 2002. Ammattimainen sijoittaminen. Helsinki: Kauppakaari.
- Puttonen, V. & Repo, E. 2003. Miten sijoitan rahastoihin. Helsinki: WSOY.
- Kontkanen, E. 2011. Pankkitoiminnan käsikirja. Jyväskylä: Bookwell Oy.
- Kultainfon www-sivut. Viitattu 27.2.2012. http://www.kultainfo.com/index.php?option=com_content&task=view&id=13&Itemid=39
- Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2000. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Opiskelen Satakunnan ammattikorkeakoulussa ja teen opinnäytetyönäni säästämiseen ja sijoittamiseen liittyvän kyselytutkimuksen. Opinnäytetyön aiheena on tutkia säästämistä ja sijoittamista sekä myös säästämättömyyttä. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti.

Kyselylomake säästämisestä ja sijoittamisesta

Perustiedot

1. Syntymävuosi 19__
2. Sukupuoli nainen
 mies
3. Koulutustaso perus / kansakoulu
 ammattikoulu
 lukio
 korkeakoulututkinto
4. Talouden koko ___aikuista (itsenne mukaan lukien)
 ___lasta
5. Asumismuoto omistusasunto
 vuokra-asunto
 vanhempien luona
 asumisoikeus
 muu: _____

Seuraavat kysymykset 6-9 ovat tarkoitettu heille, jotka eivät vielä ole aloittaneet säästämään. Jos olet jo aloittanut säästämään, voit siirtyä kysymykseen numero 10.

6. Syy, jonka vuoksi et ole vielä aloittanut säästämään?
 ei ole ollut varaa säästää
säästäminen ei ole ollut ajankohtaista
ei ole tarpeeksi tietoa eri säästämismuodoista
ei ole ollut kiinnostusta säästämistä kohtaan
muu syy: _____
7. Onko sinulla tarvetta tai kiinnostusta tulevaisuudessa aloittaa säästäminen?

- kyllä
- ei
- en osaa sanoa

8. Onko sinulle pankissa tarjottu viimeisen vuoden aikana säästämistä- tai sijoittamistuotteita?

- kyllä
- ei

9. Paljonko sinulla olisi oman arviosi mukaan varaa säästää kuukausittain?

- ei yhtään
- alle 50 €
- 50–100 €
- 100–200 €
- yli 200 €

10. Mihin tuotteisiin säästät tai haluaisit säästää?

(Rastita haluamasi vaihtoehto)

Säästämisen / Sijoittamisen muoto	Säästän tällä hetkellä	Voisin ajatella säästävänä	En haluaisi säästää	En tiedä mitä tarkoittaa
Säästötili				
Sijoitustili				
ASP-tili				
Eläkevakuutus				
Rahastot				
Osakkeet				

Jokin muu? _____

11. Minkä ajan olisit valmis säästämään?

- alle 1v.
- 1-3v.
- 3-5v.
- yli 5v.

12. Mitä tarkoitusta varten säästät tai sijoitat tällä hetkellä? (Esim. asunto, metsä)

13. Mitä tarkoitusta varten olisit halukas säästämään tai sijoittamaan?

Kiitos vastauksistasi!

Säästäjän rahastot menestyvät 30.9.2012

RAHASTO	12kk	3v pa	5v pa
Säästö Korko	9,36 %	E	E
OP-Korkosalkku	2,27 %	0,72 %	2,81 %
Kompassi Korko	8,96 %	4,48 %	4,34 %
RAHASTO	12kk	3v pa	5v pa
Säästö 25	13,24 %	5,97 %	3,23 %
OP-Tuottohakuinen	E	E	E
Kompassi 25	11,10 %	4,75 %	2,19 %
RAHASTO	12kk	3v pa	5v pa
Säästö 50	16,96 %	6,82 %	1,31 %
Op-Tuotto	E	E	E
Kompassi 50	13,32 %	5,30 %	0,41 %
RAHASTO	12kk	3v pa	5v pa
Säästö 75	20,48 %	7,52 %	-1,03 %
OP-Rohkea	17,69 %	3,34 %	-4,31 %
Kompassi 75	14,41 %	5,40 %	-1,86 %
RAHASTO	12kk	3v pa	5v pa
Osakesalkku	22,80 %	7,89 %	-3,31 %
OP-Maailma	25,79 %	9,99 %	-0,55 %
Kompassi Osake	19,32 %	6,60 %	-3,32 %
E = Ei tarpeeksi historiatietoa			

Historiallisen kehityksen perusteella ei voida ennakoita rahastojoiituksen tuottoa tulevaisuudessa
Lähde: Rahastoraportti 30.9.2012

LIITE 3

Taulukko 1. Huittisten säästöpankin rahastot (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012).

NIMI	Viim.	Päiv.	Tuotto	1 v.	3 v.	5 v.
			v. alusta %	tuotto %	vuosit. %	vuosit. %
Säästöpankki Amerikka B	61,511	12.11.2012	10,09	13,77	-	-
Säästöpankki Eurooppa A	37,156	12.11.2012	12,43	13,33	5,34	-6,29
Säästöpankki Eurooppa B	65,51	12.11.2012	12,42	13,32	5,34	-6,29
Säästöpankki Itämeri A	33,458	12.11.2012	9,39	9,3	6,07	-4,73
Säästöpankki Itämeri B	48,936	12.11.2012	9,36	9,27	6,09	-4,72
Säästöpankki Kassa	51,156	12.11.2012	1,24	1,45	-	-
Säästöpankki Kehittyvät Markkinat B	57,061	12.11.2012	10,95	10,97	-	-
Säästöpankki Korko Plus A	47,285	12.11.2012	5,19	5,4	2,96	2,63
Säästöpankki Korko Plus B	58,3	12.11.2012	5,19	5,41	2,96	2,63
Säästöpankki Kotimaa A	63,023	12.11.2012	7,82	2,17	-0,28	-4,42
Säästöpankki Kotimaa B	110,557	12.11.2012	7,8	2,15	-0,29	-4,43
Säästöpankki Lyhytkorko B	59,72	12.11.2012	1,88	2,07	1,79	1,7
Säästöpankki Maailma A	38,348	12.11.2012	8,3	8,97	4,02	-0,39
Säästöpankki Maailma B	63,541	12.11.2012	8,3	8,96	4,02	-0,38
Säästöpankki Maailma Osake A	52,405	12.11.2012	10,21	13,46	7,58	-
Säästöpankki Maailma Osake B	63,311	12.11.2012	10,22	13,47	7,59	-
Säästöpankki Pienyhtiöt A	49,063	12.11.2012	-1,03	-0,56	-4,18	-0,64
Säästöpankki Pienyhtiöt B	52,243	12.11.2012	12,58	8,54	-	-
Säästöpankki Pitkäkorko A	50,845	12.11.2012	12,54	8,51	-	-
Säästöpankki Pitkäkorko B	65,435	12.11.2012	7,07	8,45	5,01	5,49
Säästöpankki Pääomaturva	48,456	12.11.2012	7,08	8,46	5,01	5,48
Säästöpankki Trendi	47,336	12.11.2012	-	-	-	-
Säästöpankki Venäjä B	58,378	12.11.2012	4,77	-2,26	1,7	-
Säästöpankki Yrityslaina A	66,801	12.11.2012	11,16	11,56	7,95	-
Säästöpankki Yrityslaina B	75,7	12.11.2012	11,16	11,56	7,95	-

Taulukko 2. Liikkeeseen laskettujen indeksilainojen markkina-arvot (Huittisten säästöpankin www-sivut 2012.)

NIMI	Osto	Myynti	Muutos	Päätymispvm
Säästöpankki Aasia Suuryhtiöt	94,55	95,55	0,16 %	13.7.2017
Säästöpankki Aasia Suuryhtiöt tuotto	98,38	99,38	0,42 %	13.7.2017
Säästöpankki Pohjoismaiset Yhtiöt	96,46	97,46	-0,03 %	26.10.2017
Säästöpankki Pohjoismaiset Yhtiöt - Tuotto	105,59	106,59	-0,06 %	26.10.2017
Säästöpankki USA Tähtituotteet	97,04	98,04	-0,19 %	4.5.2017
Säästöpankki USA Tähtituotteet Plus	103,92	104,92	-0,36 %	4.5.2017
Säästöpankki Uusi Aasia - Tuotto	96,02	97,02	-0,06 %	25.11.2016
Säästöpankki Uusi Aasia - Tuotto Plus	102,91	103,91	-0,15 %	25.11.2016

Huittisten Säästöpankki
Y-tunnus 0132825-1
Pori

HENKILÖASIAKKAAN SÄÄSTÄJÄ/SIJOITTAJAPROFIILI
(asianmukaisuus- ja soveltuvuusarviointi)

1

8.3.2012

ASIAKKAAN TIEDOT	Nimi	Henkilötunnus	
ASIAKAS- LUOKITTELU	☒ Asiakas on ei-ammattimainen sijoittaja, jolloin häntä koskee laaja sijoittajan suoja. Mikäli asiakas haluaa, että häntä kohdellaan ammattimaisena sijoittajana, hänen tulee hakea luokittelun muutosta.		
TALOUDELLI- NEN ASEMA	Koulutus: Ammatti: Työnantaja: Perheen koko:	Asiakkaan tulot Ansiotulot: euroa brutto/kk Pääomatulot: euroa brutto/kk Muu tulonlähde: euroa brutto/kk Säännölliset pakolliset menot: (esim. lainanhoito, elatus, vuokra, vastike)	euroa netto/kk euroa netto/kk euroa netto/kk euroa/kk
NYKYISET SIJOITUKSET	Asiakkaan kokonaisvarallisuus: euroa	Asiakkaan kokonaisvelat: euroa	
	Varallisuuden jakautuminen		
	Talletukset/tilit: euroa	Asunto/kiinteistö: euroa	
	Lyhyen koron rahastot euroa	Vapaa-ajan asunnot: euroa	
	Pitkän koron rahastot euroa	Sijoitusasunnot: euroa	
	Riskikorkorahastot euroa	Metsä, maatalous, maa: euroa	
	Yhdistelmärahastot euroa	Muu varallisuus: euroa	
	Osakerahastot euroa	☐ Eläkevakuutus	
	Joukkovelkakirjalainat: euroa	☐ Säästövakuutus	
	Vaihtoehtoiset sijoitukset: euroa	☐ PS-sopimus	
	Suorat osakesijoitukset ja johdannaiset euroa		
SIJOITUS- KOKEMUS (asianmukai- suustesti)	Onko asiakkaalla kokemusta sijoittamisesta? ☐ Ei ole ☐ On, asiakkaalla on vuoden kokemus		
	Siirry kohtaan Sijoitustavoite	Sijoitusten keskimääräinen koko euroa	
	Asiakas tuntee seuraavat tuotteet:		
	☐ Talletukset/tilit	☐ Joukkovelkakirjat	
	☐ Rahastot	☐ Indeksilainat	
	☐ Vapaaehtoisen eläkevakuutuksen	☐ Osakkeet	
	☐ Säästö- ja sijoitusvakuutukset	☐ Johdannaiset	
		☐ Muuta	
	Asiakas tuntee seuraavat palvelut:	Kuinka usein asiakas sijoittaa?	
	☐ Omaisuudenhoito (esim. Rahastovarainhoito)	☐ Päivittäin	
	☐ Omatoiminen sijoitustoiminta	☐ Viikoittain	
		☐ Kuukausittain	
		☐ Muutaman kerran vuodessa	
		☐ Harvemmin kuin kerran vuodessa	

8.3.2012

SIJOITUS-TAVOITE	Säästö-/sijoituskohde	Kuinka usein	Sijoitusaika	Summa
				euroa euroa euroa
	Riskiprofiili: ☐ 1. MALLTI Haluan talouteni kehittyvän vakaasti ja mahdollisimman tasapainoisesti. Olen tyytyväinen maltilliseen tuottoon – tärkeintä on että säästöni pysyvät tallessa ☐ 2. RYHTI Pelkkä säästäminen ei riitä, odotan sijoituksiltani myös ryhdikästä tuottoa. En koe että pelkät talletukset ovat mielekäs tapa säästää rahaa ☐ 3. TAHTO Haluan sijoituksiltani tuntuvaa tuottoa. Tahdon vaurastua ja siksi olen valmis ottamaan myös riskejä ☐ 4. KANTTI Sijoitan varallisuuteni tuottamaan pitkällä aikavälillä mahdollisimman tehokkaasti. Tämä vaatii kuitenkin kanttia, sillä sijoitusten lyhyen aikavälin arvonmuutokset ovat tosiasia johon olen varautunut.			
	Asiakkaalle sopivia tuotteita ja palveluja ovat ☐ Talletukset/tilit ☐ Lyhyen koron rahastot ☐ Pitkän koron rahastot ☐ Yhdistelmärahastot ☐ Osakerahastot ☐ Joukkovelkakirjalainat ☐ Vaihtoehtoiset sijoitukset ☐ Suorat osakesijoitukset ja johdannaiset ☐ Säästö- ja sijoitusvakuutus ☐ Eläkevakuutus, PS-sopimus			
ASIAKKAAN ALLE-KIRJOITUS	☐ En halua antaa tarvittavia tietoja ja ymmärrän, että Säästöpankki ei voi tehdä arvopaperimarkkinain mukaista arviota minulle soveltuvista rahoitusvälineistä ja palveluista. (Toimeksiantoon lisättävä: "Toteutettu asiakkaan toivomuksesta ilman arviointia") Vakuutan, että antamani tiedot ovat oikein Paikka ja aika 8.3.2012 Asiakkaan allekirjoitus			
PANKKI TÄYTTÄÄ	☐ Arvioinnin perusteeksi tarvittavat tiedot on saatu ☐ Arviota arvopaperin tai palvelun soveltuvuudesta asiakkaalle ei ole voitu tehdä, koska asiakas ei ole antanut tarvittavia tietoja ☐ Asiakas ei halua seurata pankin antamaa sijoitusneuvontaa (Toimeksiantoon lisättävä: "Toteutettu asiakkaan toivomuksesta pankin suosituksesta poiketen") Suositeltu / tarjottu palvelu ☐ Vastaa asiakkaan sijoitustavoitetta ☐ Asiakas kykenee kantamaan taloudellisesti mahdollisen riskin ☐ Asiakkaalla on tarvittava sijoituskokemus ja-tietämys. Hän ymmärtää suositeltuun /tarjottuun palveluun mahdollisesti liittyvät riskit.			